

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Αθήνα,

Γενική Διεύθυνση Σώματος Επιθεωρητών και
ΕλεγκτώνΣυντονιστικό Γραφείο Αντιμετώπισης
Περιβαλλοντικών Ζημιών (ΣΥΓΑΠΕΖ)

Ταχ. Δ/ση: Μεσογείων 119

ΠΡΟΣ: Πίνακα Αποδεκτών

101 92 Αθήνα

Πληρ: Σ. Πουλή

Τηλ.: 213 1513277

E-mail: sygapez@prv.ypeka.gr

Θέμα: Απόφαση λήψης μέτρων πρόληψης περιβαλλοντικής ζημίας στην περιοχή Ελαφονησίου Π.Ε. Χανίων για την προστασία και διατήρηση του τύπου οικοτόπου κοινοτικής σημασίας 2250* «Λόχμες των παραλιών με άρκευθους (*Juniperus spp.*)» και λοιπών περιβαλλοντικών στοιχείων.

Έχοντας υπόψη:

1. Τον Ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).
2. Τον Ν. 1650/1986 «Για την προστασία του περιβάλλοντος» όπως ισχύει (Α' 160).
3. Το Π.Δ. 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 131).
4. Το Π.Δ. 148/2009 «Περιβαλλοντική ευθύνη για την πρόληψη και την αποκατάσταση των ζημιών στο περιβάλλον - Εναρμόνιση με την Οδηγία 2004/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Απριλίου 2004, όπως ισχύει» (Α' 190).
5. Το άρθρο 51 «Ρυθμίσεις για την ενίσχυση και θεσμική θωράκιση του Σώματος Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων» του ν. 4409/2016 (Α' 136) «Πλαίσιο για την ασφάλεια στις υπεράκτιες εργασίες έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, ...».
6. Τον Π.Δ. 132/2017 (Α' 160) «Οργανισμός Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Υ.Π.ΕΝ.)».
7. Τον Ν. 3937/2011 «Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις» (Α' 60).
8. Τον Ν. 4519/2018 «Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών και άλλες διατάξεις». (Α' 25).
9. Τον Ν. 4685/2020 «Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις» (Α' 92).
10. Τον Ν. 5037/2023 «Μετονομασία της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας σε Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων και διεύρυνση του αντικειμένου της με αρμοδιότητες επί των υπηρεσιών ύδατος και της διαχείρισης αστικών αποβλήτων, ενίσχυση της υδατικής πολιτικής - Εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας για τη χρήση και παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μέσω της ενσωμάτωσης των Οδηγιών ΕΕ 2018/2001 και 2019/944 - Ειδικότερες διατάξεις για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την προστασία του περιβάλλοντος» (Α' 78).
11. Η ΚΥΑ 33318/3028/1998 «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων (ενδιατημάτων) καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας» (Β' 1289) και όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
12. Το με αριθμ. οικ. ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/68092/2152/2021 «Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τον τύπο οικοτόπου

προτεραιότητας 2250 *Θίνες των παραλίων με *Juniperus spp.*» (Β' 3723).

13. Το με α.π. 4588/02.05.2023 έγγραφο του Δήμου Καντάνου- Σελίνου με θέμα «Τοποθέτηση «μπάρας» ελέγχου της κυκλοφορίας τροχοφόρων οχημάτων στην περιοχή Ελαφονησίου Π.Ε. Χανίων» (α.π. ΥΠΕΝ/ΣΥΓΑΠΕΖ/48260/206/03.05.2023) με συνημμένα την Έκθεση Σκοπιμότητας (Δήμων Κισσάμου και Καντάνου- Σελίνου) και την Τεχνική Έκθεση (ΜΕΤΥΚ ΕΕ).
14. Τα με α.π. 61425/24.03.2017, 61437/24.03.2017, 46130/03.03.2017/61429/24.03.2023 έγγραφα του Τμήματος Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας της Π.Ε. Χανίων της Περιφέρειας Κρήτης τα οποία διαβίβασε ο Δήμος Καντάνου- Σελίνου στο ΣΥΓΑΠΕΖ με το 4588/02.05.2023 έγγραφό του.
15. Το από 03.05.2023 email της Αν. Γεν. Δ/ντριας ΧΩΠΕΑΠ-Δ/ντριας ΠΕΧΩΣ της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης σχετικά με την τοποθέτηση "μπάρας" ελέγχου της κυκλοφορίας τροχοφόρων οχημάτων στην περιοχή Ελαφονησίου Π.Ε. Χανίων (α.π. ΥΠΕΝ/ΣΥΓΑΠΕΖ/55272/238/18.05.2023), σύμφωνα με το οποίο «σε σχέση με την τοποθέτηση μπάρας ελέγχου της κυκλοφορίας τροχοφόρων οχημάτων, και μετά από εξέταση της ισχύουσας νομοθεσίας για τις κυκλοφοριακές ρυθμίσεις, τις οποίες εγκρίνει η Γ.Δ/νη ΧΩΠΕΑΠ, καταλήξαμε ότι εφόσον σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 4α του άρθρου 13 του ν.3937/11 δεν επιτρέπεται η κίνηση μηχανοκίνητων οχημάτων εντός της προστατευόμενης περιοχής του Ελαφονησίου, τότε η τοποθέτηση μπάρας για την απαγόρευση της εισόδου των οχημάτων δεν αποτελεί μέτρο ρύθμισης της κυκλοφορίας που να εμπίπτει στις διατάξεις του άρθρου 52 του ν.2696/99 (ΚΟΚ), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα, και συνεπώς δεν θεωρούμε ότι απαιτείται η τήρηση της διαδικασίας που αναφέρεται στο άρθρο αυτό.», επομένως η τοποθέτηση μπάρας στην εν θέματι περιοχή δεν εμπίπτει στις διατάξεις ρύθμισης κυκλοφορίας».

και επειδή:

1. Σύμφωνα με τα αναφερόμενα σχετικά έγγραφα στο σημείο (14'), του Τμήματος Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας της Περιφερειακής Ενότητας Χανίων **διαπιστώθηκε η απειλή πρόκλησης περιβαλλοντικής ζημίας** εξαιτίας της πρόσβασης οχημάτων στην Ελαφονήσου, Π.Ε. Χανίων. Η ευρύτερη περιοχή είναι ενταγμένη στο Ευρωπαϊκό Οικολογικό Δίκτυο NATURA 2000 με κωδικό GR4340015 «Παραλία από Χρυσосκαλίτσα μέχρι ακρωτήριο Κριός» και στην περιοχή με κωδικό GR4340002 «Νήσος Ελαφονήσος και παράκτια θαλάσσια ζώνη», όπου απαντάται ο οικοτόπος προτεραιότητας 2250* «Λόχμες των παραλίων με άρκευθους (*Juniperus spp.*)». Ως εκ τούτου απαιτείται η λήψη μέτρων πρόληψης σύμφωνα με το άρθρο 8 «Πρόληψη περιβαλλοντικών ζημιών» του Π.Δ/τος 148/2009 (4' σχετικό) καθώς αυτό εφαρμόζεται «στην περιβαλλοντική ζημία και σε οποιαδήποτε άμεση απειλή τέτοιας ζημίας που προκαλείται σε προστατευόμενα είδη και φυσικούς οικοτόπους, ...» (παρ. 1β του άρθρου 4 του Π.Δ/τος 148/2009).
2. Η ανάγκη προστασίας του εν λόγω οικοτόπου προτεραιότητας 2250* προκύπτει από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία σύμφωνα με τα 7' έως 12' σχετικά. Ειδικότερα στο «Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τον τύπο οικοτόπου προτεραιότητας 2250* Θίνες των παραλίων με *Juniperus spp.*» (12' σχετικό) εξειδικεύονται συγκεκριμένες δράσεις για την διατήρηση του οικοτόπου στην περιοχή Ελαφονήσου Π.Ε. Χανίων για την αντιμετώπιση των μεταβολών από τις πιέσεις/απειλές που διαπιστώνονται λόγω ανάπτυξης δραστηριοτήτων αναψυχής-τουρισμού. Οι ενδεδειγμένες δράσεις που περιλαμβάνονται στο Εθνικό Σχέδιο είναι οι παρακάτω:

- 1) καταγραφή του αριθμού επισκεπτών σε κάθε περιοχή, τη χρονική περίοδο παραμονής τους, το είδος των δραστηριοτήτων τους και των επιπτώσεων
- 2) δημιουργία έργων (π.χ. περίφραξη, πινακίδες ενημέρωσης) για την αποτροπή ή έλεγχο δραστηριοτήτων τουρισμού
- 3) καθαρισμό απορριμμάτων που προκύπτουν από τις τουριστικές δραστηριότητες
- 4) καθοδήγηση των τουριστικών δραστηριοτήτων σε συγκεκριμένες θέσεις έτσι ώστε να μη βλάπτεται ο τύπος οικοτόπου

- 5) ενίσχυση της φυσικής αναγέννησης θεμελιωδών ειδών και κυρίως του *Juniperus macrocarpa* και δευτερευόντως του *J. turbinata*.
3. Σύμφωνα με το άρθρο 13 του Ν. 3937/2011 «4.α) Δεν επιτρέπεται η κίνηση μηχανοκίνητων οχημάτων εκτός οδικού δικτύου σε οικολογικά ευαίσθητες εκτάσεις, όπως ενδεικτικά, μόνιμες ή εποχικές λίμνες και τέλματα και οι ακτές τους, ο αιγιαλός, οι αμμοθίνες, ποτάμια, ρέματα και ρυάκια, δάση, λιβάδια, βοσκότοποι, οι οικότοποι προτεραιότητας του παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, καθώς και σε μονοπάτια που βρίσκονται σε τέτοιες περιοχές. Εξαιρείται η απολύτως αναγκαία κίνηση για την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών και ατυχημάτων, πυρκαγιών, καθώς και για λόγους εθνικής ασφάλειας και άμυνας, καθώς και οχημάτων του φορέα διαχείρισης των περιοχών αυτών.».
4. **Δεν εντοπίζεται** Υπεύθυνος Φορέας εκμετάλλευσης, κατά την έννοια του άρθρου 3 του Π.Δ/τος 148/2009 όπως προκύπτει από τα σχετικά έγγραφα του Τμήματος Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας της Περιφερειακής Ενότητας Χανίων (σχετικό 14'). Σύμφωνα με τα έγγραφα αυτά, διαπιστώνεται «μεγάλη επισκεψιμότητα και ανεξέλεγκτη κίνηση τροχοφόρων, στάθμευση τροχόσπιτων και γενικά οχημάτων εκτός υφιστάμενης δημοτικής οδού πρόσβασης στην παραλία» στην περιοχή Ελαφονήσου. Από τις διαπιστώσεις της προαναφερόμενης αρμόδιας υπηρεσίας διενέργειας περιβαλλοντικών ελέγχων, της Έκθεσης Σκοπιμότητας και της Τεχνικής Έκθεσης των Δήμων Κανδάνου-Σελήνου και Κισσάμου (13'σχετικό) προκύπτει ότι το κύριο μέτρο αποτροπής απειλής πρόκλησης περιβαλλοντικής ζημίας στον τύπο οικοτόπου προτεραιότητας 2250* είναι η τοποθέτηση μπάρας για την απαγόρευση πρόσβασης τροχοφόρων στην παραλία Ελαφονήσου.
5. Από το 15' σχετικό email της αρμόδιας Αν. Γεν. Δ/τριας ΧΩΠΕΑΠ-Δ/τριας ΠΕΧΩΣ της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, προκύπτει ότι η τοποθέτηση μπάρας στην εν θέματι περιοχή δεν εμπίπτει στις διατάξεις ρύθμισης κυκλοφορίας.
6. Η προστασία και διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών περιήλθε με το Ν.4685/2020 στην αρμοδιότητα του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής και ειδικότερα στην Μονάδα Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Σαμαριάς και Προστατευόμενων Περιοχών Δυτικής Κρήτης, που αποτελεί δημόσια αρχή κατά την έννοια της παρ. 1.α. του Άρθρου 6 του Π.Δ. 148/2009. Κατά συνέπεια **αρμόδια αρχή** για τον καθορισμό μέτρων πρόληψης περιβαλλοντικής ζημίας καθώς και επικείμενης απειλής πρόκλησης περιβαλλοντικής ζημίας σύμφωνα με το Π.Δ. 148/2009 **είναι το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας**. Για τον προσδιορισμό των εν λόγω μέτρων πρόληψης, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Π.Δ/τος 148/2009 λαμβάνονται υπόψη κατ' αναλογία και στο μέτρο του δυνατού, τα κριτήρια που προβλέπονται στην παράγραφο 1.3 του Παραρτήματος ΙΙ του άρθρου 21 του Π.Δ/τος 148/2009. Επιπλέον σύμφωνα με την παρ. 3.β του άρθρου 8 του Π.Δ. 148/2009, η αρμόδια αρχή μπορεί να εξουσιοδοτεί τρίτους ή να απαιτεί από τρίτους να εκτελέσουν τα εν λόγω προληπτικά μέτρα.

Κατόπιν των ανωτέρω,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

τη λήψη μέτρων πρόληψης περιβαλλοντικής ζημίας στον τύπο οικοτόπου προτεραιότητας *2250 και των λοιπών περιβαλλοντικών στοιχείων (τα οποία συντελούν στην ικανοποίηση των απαιτήσεων των βασικών αρχών «διατήρησης» και «προφύλαξης»), με την τοποθέτηση «μπάρας» απαγόρευσης πρόσβασης τροχοφόρων οχημάτων στην περιοχή Ελαφονήσου Π.Ε. Χανίων, σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του άρθρου 21 του Π.Δ 148/2009.

Τα μέτρα πρόληψης ορίζονται ως εξής:

A. Αποκλεισμός της πρόσβασης τροχοφόρων προς την παραλία Ελαφονήσου Π.Ε. Χανίων με την τοποθέτηση «μπάρας».

Η μπάρα να τοποθετηθεί στη θέση στην οποία τερματίζει το ασφαλτοστρωμένο τμήμα της υφιστάμενης οδού και η οποία χωροθετείται περί τα 450 μ. σε ευθεία απόσταση από τον αιγιαλό.

Η θέση αυτή προσδιορίζεται από τα σημεία Α και Β, με συντεταγμένες σε ΕΓΣΑ '87:

Α: X=458431.00 Y=3903459.00 και

Β: X=458436.00 Y=3903459.00

Πριν από την «μπάρα» να τοποθετηθούν πινακίδες P-7 (Απαγορεύεται η είσοδος σε όλα τα οχήματα) εκατέρωθεν της οδού και να δημιουργηθεί πλάτυσμα, προκειμένου να είναι δυνατή η αναστροφή των οχημάτων.

2. Έλεγχος για την απαγόρευση πρόσβασης δίκυκλων οχημάτων (μοτοσυκλέτες - μοτοποδήλατα), η διέλευση των οποίων δεν παρεμποδίζεται από την ύπαρξη της μπάρας.

3. Εξασφάλιση απρόσκοπτης διέλευσης:

- Οχημάτων έκτακτης ανάγκης (πυροσβεστικά, ΕΚΑΒ, κλπ.)
- Οχημάτων για την εξυπηρέτηση αυστηρά των κατοικιών που τυχόν βρίσκονται κατάντη της θέσης της «μπάρας».
- Οχημάτων για την εξυπηρέτηση της προσβασιμότητας προς την παραλία ατόμων με ειδικές ανάγκες (ΑΜΕΑ), καθώς και ατόμων ευπαθών ομάδων (ηλικιωμένων, παιδιών κλπ.).
- Οχημάτων που εξυπηρετούν τη συλλογή και μεταφορά των στερεών και υγρών αποβλήτων που παράγονται από τους επισκέπτες της περιοχής.
- Οχημάτων για την εξυπηρέτηση της προστασίας και της βέλτιστης διαχείρισης του προστατευτέου αντικειμένου.
- Οχημάτων για την εξυπηρέτηση των υφιστάμενων καντινών, χώρων καφέ-εστίασης και ενοικιαζόμενων δωματίων που έχουν λάβει τις απαραίτητες εγκρίσεις και άδειες και λειτουργούν νόμιμα. Η προσέγγιση των οχημάτων εξυπηρέτησης των παραπάνω χρήσεων θα γίνεται εκτός της περιοχής του τύπου οικοτόπου προτεραιότητας 2250*, όπως αυτός οριοθετείται βάσει της χαρτογράφησης των χερσαίων τύπων οικοτόπων.

4 . Εξασφάλιση οργανωμένου χώρου στάθμευσης οχημάτων πριν από τη «μπάρα».

5. Φύλαξη της περιοχής από τους Δήμους Καντάνου-Σελίνου και Κισσάμου σε συνεργασία με το Αστυνομικό Τμήμα Καντάνου- Σελίνου και το Αστυνομικό Τμήμα Κισσάμου ώστε να μην είναι δυνατή η διέλευση οχημάτων προς την παραλία δια μέσου εναλλακτικής πορείας.

Τα ανωτέρω μέτρα εξουσιοδοτούνται να τα εφαρμόσουν οι Δήμοι Καντάνου- Σελίνου και Κισσάμου σύμφωνα με το 13' σχετικό έγγραφό τους καθώς δεν εντοπίζεται υπεύθυνος φορέας εκμετάλλευσης.

Β. Παρακολούθηση της εφαρμογής και αποτελεσματικότητας των μέτρων

Μετά την υλοποίηση των μέτρων πρόληψης, θα αξιολογηθεί η αποτελεσματικότητά τους και ενδέχεται να οριστούν πρόσθετα μέτρα. Για την παρακολούθηση της εφαρμογής και της αποτελεσματικότητας των μέτρων ορίζεται υπεύθυνος επικουρικά προς το ΣΥΓΑΠΕΖ, η Μονάδα Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Σαμαριάς και Προστατευόμενων Περιοχών Δυτικής Κρήτης.

Ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θεόδωρος Σκυλακάκης

Πίνακας Αποδεκτών

1. Δήμος Σελίνου- Καντάνου (info@kantanouselinou.gr)
2. Δήμος Κισσάμου (dkisamou@gmail.com)

Πίνακας Κοινοποιήσεων

1. ΥΠΕΝ

- Γραφείο Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων
- Γραφείο Γενικής Διευθύντριας Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών
- Δ/ση Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας, Πατησίων 147, 112 51 Αθήνα

2. ΟΦΥΠΕΚΑ Μονάδα Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Σαμαριάς και Προστατευόμενων Περιοχών Δυτικής Κρήτης (i.mitsopoulos@necca.gov.gr; a.bamias@necca.gov.gr)

3. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης

- 3.1 Δ/ση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού (x.kargiolaki@apdkritis.gov.gr)
- 3.2 ΠΕΑΠΖ Κρήτης

4. Περιφέρεια Κρήτης

Δ/ση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού -Τμήμα Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας Π.Ε. Χανίων (vegliris@crete.gov.gr; meramvliotakis@crete.gov.gr)

5. Αστυνομικό Τμήμα Κανδάνου-Σελίνου

73004 Κάνδαμος

6. Αστυνομικό Τμήμα Κισσάμου

Μπαξεβάνη 13, Κίσσαμος, 73400

Εσωτερική Διανομή:

- Αρχείο ΣΥΓΑΠΕΖ